

ZAKLJUČNO POROČILO OK PLANICA O IZVEDBI ZAKLJUČKA FIS SVETOVNEGA POKALA V SMUČARSKIH SKOKIH PLANICA 2021 (24.-28. MAREC)

Uvodno razmišljanje

Zaključek FIS svetovnega pokala v smučarskih skokih 2021 je bil dodaten vrhunec zimske sezone 2021/22 v Planici. V pripravah na dogodek so bila pričakovanja visoka, vendar je pozno jesensko in zimsko dogajanje v povezavi z epidemijo COVID-19 hitro pokazalo, da gledalcev v živo v Planici tudi tokrat še ne bo možno pozdraviti. Takšno objektivno dejstvo pa je precej spremenilo načrtovanje prireditve v primerjavi s preteklimi leti, ko je bila organizacija prilagojena množicam gledalcev. Poleg tega je v zadnjem trenutku prišla ponudba Mednarodne smučarske zveze FIS, ki je po odpovedi celotne norveške »Raw Air« turneje želela, da bi Planica organizirala dodatni vikend tekem. Kljub velikim naporom in vloženi energiji na strani vodstva OK Planica in Smučarske zveze Slovenije, do realizacije v celoti ni prišlo, saj bi brez zadovoljivega finančnega pokritja še drugič v sezoni tvegali poslovni izid v rdečih številkah. Cilj pa je vsekakor bil, da delno saniramo nastalo finančno izgubo svetovnega prvenstva v poletih 2020 že s tem tekmovanjem. Na koncu je prevladal razum na obeh straneh in Planica je v prvotni program tekmovanja sprejela le eno dodatno tekmo, ki jo je uvrstila v četrtek in katero smo lahko v naprej iztržili. Seveda pa je takšna odločitev posegla v tekmovalni koledar zadnjega dela sezone in tekmovalci dva vikenda pred Planico niso nastopali, v naprej pa je postal znan tudi že skupni zmagovalec svetovnega pokala, kar je zmanjšalo pričakovanje in tekmovalno negotovost pred zaključkom v Planici. Veliko besed je bilo zaradi tega že izrečenih na račun Mednarodne smučarske zveze, zato na tem mestu s tem ne bomo izgubljali dodatnih besed.

Na podlagi izkušenj iz organizacije decembrskega svetovnega prvenstva v smučarskih poletih v COVID-19 razmerah, smo se lotili priprave zaključka svetovnega pokala v smučarskih skokih marca 2021, ki pa je bila vendarle v večji meri odvisna tudi od vremenskih razmer. Debelina snežne podlage in veter lahko marca mnogo bolj krojita razplet tekmovanja, kar se je kasneje v izvedbi tudi pokazalo. V vmesnem času so se precej spreminjali tudi vladni odloki, ki so omogočali izvedbo športnih dogodkov najvišje ravni, vendar brez gledalcev, udeležencem tekmovanja pa so narekovali testiranje na 48 ur, kar je bila tudi pomembna sprememba glede na decembrsko tekmovanje. Izzivov torej tudi za drugi največji dogodek sezone ni zmanjkalo in z izpadom več kot 30% prihodka, ki je vezan na prisotnost gledalcev, smo se morali v Planici spopasti še drugič. Nenadna izredna otoplitev v obdobju januar-februar je povzročila tudi nekaj strahu glede ustrezne količine snega na letalnici, zato je bila potrebna še dodatna priprava kompaktnega snega. Navsezadnje se je vremenska

situacija tako obrnila, da je bilo snega celo mnogo preveč in ga je bilo potrebno iz izteka celo odstranjevati. Kljub temu je OK Planica v sodelovanju z NC Planica do začetka tekmovanja korektno pripravil letalnico in vsa področja ter prostore za delovanje služb, ki podpirajo tekmovanje.

Vsa navedena dejstva so močno vplivala na finančni izplen prireditve, ki se je resda pokazal v zelenem polju, vendar pa so napovedi kazale celo na bistveno boljše številke. Ne glede na vse skupaj je marčevski zaključek FIS svetovnega pokala v smučarskih skokih znova pokazal, da sloves Planice in organizacijske ekipe, ki jo pripravlja, sega daleč preko meja Slovenije in jo znajo ovrednotiti tudi druge skakalne veselice, čeprav je mnogokrat treba tudi ugotoviti, da je Planica marsikomu trn v peti.

Prizorišče in priprava infrastrukture

V sodelovanju z Nordijskim centrom Planica, pri katerem se najema fiksna infrastruktura in naroča tudi večji del pripravljanih del (sneg, preparacija, ureditve), je ekipa tekmovalnega odbora v zadnjem tednu pripravila letalnico bratov Gorišek do ravni, ki je omogočala brezhibno in varno izvedbo poletov. Pred tem so sodelavci OK Planica izvedli v mesecu februarju dve akciji čiščenja in odstranjevanja snega okrog letalnice in na zaletišču, kar je omogočilo lažjo pripravo objekta v sklepnem obdobju. Približno v istem času je bila angažirana tudi težka mehanizacija (bager, snežni rolbi, nakladač, tovornjaki) s katero se je dokončno splužilo in očistilo parkirne površine in dostopne poti. Prizorišče je bilo zaradi epidemije COVID-19 v osnovi zopet razdeljeno na zeleno in sivo področje.

Podobno kot decembra 2020 smo se v zadnjih tednih skupaj s podizvajalci lotili postavitve začasnih konstrukcij, ki so omogočile delitve zelenega in sivega področja, postavitve komentatorskih kabin, predvsem pa implementacijo marketinško-oglaševalskega koncepta. Površine za sponzorje in oglaševalce smo še nadgradili in jih izkoristili po lastnem občutku, saj so bile marketinške pravice tokrat v rokah organizatorja in smo lahko zadovoljili vse tradicionalne partnerje Planice.

Korak naprej je bil narejen tudi v prostoru za delo medijev (Mix Zone), kjer smo z izravnavo terena in postavitvijo dodatnih platform omogočili lažje in boljše spremljanje tekmovalcev ter predvsem lepšo podobo, ki jo je televizijska slika ponesla v svet.

Organizacijski vidik

Na podlagi decembrskih izkušenj je bilo angažiranih nekaj več oseb, saj je tekmovanje potekalo en dan več, obenem pa smo želeli za določena področja uvesti nove sodelavce, ki bodo lahko aktivno sodelovali tudi leta 2023. Delovanje vseh služb je bilo kljub COVID-19 omejitvam na visokem nivoju in skladno s tradicijo odličnega organizatorja. Žal prostovoljci iz smučarsko-skakalnih klubov in društev tudi tokrat niso bili vključeni v izvedbo tekmovanja, saj jih zaradi COVID-19 ukrepov

ni bilo možno primerno uporabiti. Njihovo udeležbo spet pričakujemo v naslednji izvedbi finala svetovnega pokala in predvsem leta 2023.

Pohvaliti je potrebno sodelovanje pripadnikov Slovenske vojske, ki so visoko motivirano in usklajeno skrbeli za prepotrebno senčenje naleta. Skupaj s sodelovanjem Policije pa daje to pomemben prispevek k realizaciji tekmovanja in pečat uspešnega dolgoletnega skupnega sodelovanja, kar podpira tudi vrh obeh pristojnih ministrstev.

Športno-tekmovalni del

V predviden tekmovalni program je bila uvrščena dodatna četrtkova tekma, ki sama po sebi ni prinesla večjih izzivov, le podaljšala je tekmovalje in preizkus letalnice je bil zaradi tega izveden en dan prej. Sodelovalo je 68 tekmovalcev in 16 držav. Za tekmovalce in člane tekmovalnih ekip smo ohranili organizacijo in dostop v t.i. zeleno področje, ki je vključevalo tudi bivanje v posebnem hotelu v Kranjski Gori.

Pomembna sprememba je bila narejena tudi na poziciji vodje tekmovanja, na katero je napredoval bivši pomočnik vodje tekmovanja, ki je zahtevno krstno izvedbo tudi zelo uspešno prestal. Mednarodna smučarska zveza pa je za Planico delegirala tudi novega tehničnega delegata in pomočnika tehničnega delegata. Ker sta bila v tej vlogi prvič na letalnem objektu, sta tudi sama potrebovala nekaj uskladitve in predvsem soočenja s specifikami in dimenzijami letalnice. Ne glede na to, je bilo njuno sodelovanje konstruktivno, a tudi precej zahtevno za vodstvo tekmovanja.

Istovrstno je bilo izvedeno tudi usposabljanje in certificiranje ekipe pripadnikov Slovenske vojske, ki skrbi za senčenje naleta. Vsakoletna menjava članov te ekipe je namreč zahtevala novo usposabljanje, s čimer upamo, da se bomo temu v prihodnje izognili.

V četrtkovi kvalifikacijski seriji se je žal pripetil zelo nesrečen padec norveškega tekmovalca, ki je zasenčil dogajanje tistega dneva. Takšen dogodek se pripeti izredno redko, vendar pa je bil po ocenah to tudi najbolj kritičen padec vseh časov v Planici, na kar pa organizator ni mogel vplivati. Le izredno dobro organizirani ekipi zdravstvenih delavcev OK Planica se gre zahvaliti, da je skakalec preživel in je danes ponovno aktiven. Zanesljivo bi bile poškodbe ob padcu hujše, če ne bi bila letalnica že v zgornjem delu doskočišča primerno mehko pripravljena.

Kljub tej izredno nesrečni okoliščini težav letos še ni bilo konec in na sobotni ekipni tekmi nam jo je zagodel še premočan veter. Za uspešno izvedbo vsaj ene serije je za 14 tekmovalcev zmanjkalo ugodnih pogojev in tekma je bila odpovedana. Z vodstvom tekmovanja smo sicer uspeli zagotoviti nadomestni termin v nedeljo zjutraj, pred posamično tekmo, vendar pa smo se morali vseeno odpovedati delu prihodka od medijskih pravic vezanih na to tekmo.

Po tradiciji je 7 serij štelo tudi za posebno točkovanje Planica 7, ki ga organizator posebej nagradi z 20.000 CHF.

Nastanitev

Nastanitvene kapacitete za tekmovalce in spremstvo, predstavnike Mednarodne smučarske zveze FIS in akreditirane predstavnike medijev so bile večinoma zagotovljene v Kranjski Gori s sodelovanjem turističnega podjetja Hit Alpinea in v hotelu Best Western. Poleg članov tekmovalnih ekip in osebja organizatorja, ki je bil nastanjen še v hotelu Dom Planica v Planici, smo si zelo prizadevali, da smo pod enak režim nastanili tudi predstavnike medijskih hiš. To je bila morda še največja pomanjkljivost v decembru, saj smo ugotovili, da so okuženi primeri večinoma izhajali iz novinarskih vrst.

Akreditacije

Po decembrski spremembi v sistemu akreditiranja in razdelitvi akreditacij na dve barvi, smo uporabili pridobljene izkušnje in prilagodili dostope ter akreditacijski protokol. Izdano je bilo 3865 akreditacij, od tega 2744 z dostopom v sivo območje in 1121 akreditacij z dostopom v zeleno območje. Zaradi rednega 48-urnega testiranja vseh udeležencev je bilo potrebno zagotoviti spremljanje dodatnih evidenc in po potrebi izločati z akreditacij osebe, ki so bile pozitivne ali se morda niso dovolj pogosto testirale.

Promet

Zaradi ponovne izvedbe prireditve brez gledalcev je bil glavni poudarek na prevozu tekmovalnih ekip, ki niso imele svojih vozil in prevozu osebja organizatorja. Na podlagi decembrskih izkušenj in večjega števila ekip z lastnimi vozili, smo lahko še dodatno racionalizirali krožne prevoze. Zaradi nezasedenih parkirnih površin v Planici je bila medijskim predstavnikom omogočena uporaba lastnih vozil. Pri organizaciji transportne službe smo upoštevali vse ukrepe in priporočila, ki jih je narekoval COVID-19.

Varnost

Delo varnostno-rediteljske službe je bilo opravljeno korektno in v skladu s pričakovanji glede na razmere, ter seveda ponovno v manjšem obsegu, kot ob klasičnem planiškem zaključku svetovnega pokala. V sodelovanju s Policijo in izbranimi varnostnima službama je bilo poskrbljeno, da so bili vsi takratni COVID-19 odloki upoštevani, kar je potrdil tudi ponoven inšpekcijski nadzor. Varovanje smo obdržali tudi na vseh vstopnih točkah v nastanitvene objekte, kar je bila redkost na ostalih prizoriščih svetovnega pokala, obenem pa je bilo le na ta način možno zagotavljati varovane pogoje bivanja.

Zdravstvo

Skladno z dogovorom in sklenjeno dolgoročno pogodbo je zdravstveno oskrbo na prizorišču in PCR testiranje v času tekmovanja izvedlo zdravstveno osebje Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana pod vodstvom dr. Tomislava Mirkovića in s sodelovanjem Roberta Carotte iz Splošne bolnišnice Jesenice. Sodelovanje obeh se je znova pokazalo za zelo

pozitivno in še naprej predstavlja pomemben temelj za organizacijo zelo kompleksne zdravstvene oskrbe na FIS svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju Planica 2023.

Zaradi še vedno razglašene epidemije COVID-19 je bil Anti-Covid-19 protokol osvežen in je veljal za vse udeležence prireditve. Ker so v času med decembrom 2020 in marcem 2021 postali hitri antigenski testi (HAGT) priznani in njihova uporaba strokovno sprejeta, smo se odločili za povečano testiranje z njimi, saj so hitrejši in bistveno cenejši. Testiranje je izvedel komercialni ponudnik, ki je imel ustrezno koncesijo za testiranje.

Rezultati testiranj:

- odvzetih je bilo 558 PCR in 2468 hitrih antigenskih testov.
- 5 pozitivnih rezultatov (niti enega primera pri tekmovalnih ekipah).

Ob tej priliki se organizator zahvaljuje celotni zdravstveni ekipi dr. Tomislava Mirkovića in osebju UKC Ljubljana, ki se je spopadlo z vsemi izzivi epidemije ter še posebej za nadvse profesionalno in hitro ukrepanje v primeru padca norveškega tekmovalca. Na tej točki gre posebna zahvala tudi helikopterski posadki Slovenske vojske in vodstvu helikopterske enote, ki je nemudoma omogočila prihod novega helikopterja na prizorišče v Planico.

Televizijski prenos

Televizija Slovenija je ponovno ustvarila enkratni televizijski prenos, ki pa je zaradi dnevnega dogajanja tokrat lahko prikazal tudi naravne lepote doline pod Poncami in okolice. Na predhodnih sestankih in po analizi svetovnega prvenstva v poletih smo identificirali še nekaj dodatnih možnosti, s katerimi smo lahko izkoristili potencial televizijske slike pri promociji Planice in FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju 2023. Sodelovanje z režiserjem Dejanom Čretnikom in producentom Tomom Tomaničem je bilo na zavidljivo visoki ravni in takšnega sodelovanja si želimo tudi v prihodnje. Prenos je bil predvajan v 14 državah.

Žal je v primerjavi z decembrom 2020 nekoliko izostala visoka televizijska gledanost, saj se je poznalo vmesno štirinajstdnevno obdobje brez tekmovanj v smučarskih skokih in osredotočenost na druge, že bolj poletne športe.

Mediji

Zaradi COVID-19 ukrepov je bilo v medijskem središču še vedno možno organizirati le delovanje omejenega števila novinarjev in predstavnikov televizijskih hiš. Seveda je bilo njihove prisotnosti še nekoliko manj, saj ni šlo za prvenstvo, skupni zmagovalec svetovnega pokala pa je bil že vnaprej znan. Na prizorišču so bile prisotne ekipe nemške, poljske, avstrijske, norveške, švicarske, slovenske televizije in predstavniki Eurosporta kot nadnacionalne TV mreže.

Organiziranost medijskih področij je ostala na ravni decembrskega prvenstva, saj so vse rešitve omogočale izpolnitev priporočil in ukrepov zoper epidemijo COVID-19.

Trženje tekmovanja

Marketinške pravice svetovnih pokalov v Planici so v rokah organizatorja, zato je ekipa sodelavcev kljub nepredvidljivi situaciji že zgodaj pristopila k trženju teh pravic. Nekatere dolgoročne sponzorske pogodbe je bilo potrebno z aneksi prilagoditi razmeram brez gledalcev in brez VIP gostoljubja. Večji del tradicionalnih pokroviteljev je ostal zvest Planici tudi v teh težkih časih, nekateri so vseeno želeli pogodbe prekiniti, ali pa smo njihove izpolnitve uspeli zamakniti v leto 2022. Veseli nas dejstvo, da smo ohranili vse najpomembnejše slovenske sponzorje in partnerje, za dodatno tekmo pa smo pokrovitelja pridobili na slovenskem trgu.

Promocijske aktivnosti in spremljevalni dogodki

Zaradi nejasne situacije glede možne prisotnosti gledalcev na prireditvi so bile aktivnosti omejene in preusmerjene v krepitev blagovne znamke Planica in ogled svetovnega pokala preko virtualne navijaške tribune. Iz enakega razloga so bili odpovedani tudi tradicionalni dogodki in spremljevalni program v Planici. Dnevne podelitve, podelitve Planica 7 in zaključna podelitev zmagovalcev svetovnega pokala so potekale v izteku letalnice. Klasičnim promocijam in oglaševanju smo se v tej izvedbi tekmovanja odpovedali, zato pa smo zavestno izdelali novo podobo prizorišča (venue dressing), kjer smo že izdatno promovirali FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju Planica 2023.

Finančna realizacija

Prihodki

Če je bil še pred nekaj leti (2019) proračun prireditve ocenjen na 2,65 MIO evrov, potem moramo letos ugotoviti, da je padel za 42,3%, na 1,53 MIO evrov. K temu botruje epidemija COVID-19 in izpad več kot 1,2 MIO evrov vstopnin in drugih prihodkov od gledalcev, kamor je všteta tudi poraba sponzorsko pridobljenega materiala (VIK), ki smo ga na ta način lahko unovčevali v preteklih letih. V celoti je bila izgubljena tudi najemnina za uporabo prodajnih in gostinskih stojnic, nekaj več prihodkov pa se je realiziralo iz najemnine za postavitev TV tehnike in iz prodaje storitev medijskim hišam. Ker so za prireditve v primeru odpovedi vsako leto zavarovane medijske pravice, smo uspeli delno iztržiti tudi zavarovalnino za odpadlo ekipno tekmo.

Prihodki	Odhodki	Presežek prihodkov nad odhodki
1.531.340,00 EUR	1.393.245,00 EUR	+138.095,00 EUR

Odhodki

Na odhodkovni strani smo z restriktivnim pristopom in ob pomoči dolgoletnih dobaviteljev in podizvajalcev s popusti znižali stroške prireditve za 45,6%. Največji prihranki so bili doseženi pri postavitvah začasne infrastrukture, varovanju, prevozih, komunalnih in gostinskih storitvah. Ob tem je potrebno navesti, da smo z Zavodom za šport RS Planica kot upravljalcem Nordijskega centra Planica uspeli doseči znižanje najemnine za 15%. Epidemija pa je za seboj potegnila porast stroškov v segmentu namestitvev osebja organizatorja, zdravstvenih storitev in testiranj, zaščitnih sredstev in materiala.

Ne glede na pogoje delovanja, ki jih je v tej zimski sezoni prinesla epidemija COVID-19, se je pokazalo, da je Organizacijski komite Planica zmožen organizirati tudi dve vrhunski tekmovanji v eni sezoni, s čimer smo nordijskemu svetu ponovno dokazali svojo veljavo in malodane rešili zaključek sezone. Seveda je obremenitev v tem primeru precejšnja, zato je potreben razmislek o organizaciji tekmovanj nižje ravni (celinski, FIS pokali), ki pomagajo predvsem panogam pri razvoju nordijskih disciplin, promocije športa v Sloveniji in udeležbo tekmovalk in tekmovalcev na tekmah, ki so organizirane doma. Zaradi formata teh tekem in iz tega izhajajočih obveznosti organizatorja, prinašajo negativni finančni izkupiček, tendenca pa je, da bi se tovrstnih tekmovanj organiziralo še več, kot bo primer tudi v sezoni 2021/22. Ne smemo pozabiti tudi dejstva, da je organizacija tekmovanj v Planici na zelo visoki ravni in ugled, ki smo ga zaradi tega pridobili, ne sme biti okrnjen zaradi »polovičarstva« pri organizaciji tekmovanj nižjih ravni.

Za konec mi dovolite, da se tudi osebno zahvalim vsem sodelavkam in sodelavcem organizacijskega in tekmovalnega odbora Planica, ki so v tej zahtevni sezoni opravili neprecenljivo delo, da so bila v nepredvidljivih pogojih tekmovanja organizirana na zavirljivo visoki ravni.

Poročilo je bilo s sklepom sprejeto na 2. seji OK Planica 2021, dne 2. junija 2021.

Tomaž Šušteršič

Generalni sekretar OK Planica